

En fri folkeskole

Liberal Alliances forslag til en ny skolepolitik

Fremtidens frie folkeskole

Skolernes formål

Liberal Alliance ønsker en folkeskole, hvor børnene er fagligt dygtige, tænker kreativt og lærer at samarbejde. Folkeskolen skal tage udgangspunkt i den danske tradition for oplysning, mangfoldighed, samarbejde og foreningsarbejde, ligesom skolen skal styrke demokratiforståelsen.

Mere frihed styrker fagligheden

Færre regler, mere selvforvaltning

Folkeskolen skal være fri, fordi frihed og selvforvaltning giver plads til, at skoleledelsen og lærerne bruger ressourcerne på faglighed frem for kontrol, hvilket i sidste ende betyder dygtigere og klogere elever, der er godt rustet til livet efter folkeskolen.

Både den enkelte skole og kommunerne skal have vide rammer for selvforvaltning. Mindre detailstyring vil også udløse det enorme potentiale for effektivisering, som findes i verdens dyreste folkeskole. På den måde kan både elever, forældre og lærere få mere for pengene. Bureaukratiet skal væk, mens det personlige ansvar og den faglige stolthed skal tilbage.

Det lokale engagement skal være bærende. Liberal Alliance tror ikke på, at kontrol giver bedre resultater – tværtimod. Vi forholder os også kritisk til politisk styring af undervisningen via standardiserede og obligatoriske tests. Det kan være en god idé for den enkelte skole at spejle sig i vejledende nationale retningslinjer og test, men det skal være frivilligt.

På samme måde skal de obligatoriske elevplaner, kvalitetsrapporter og tilfredshedsundersøgelser afskaffes. Det er skolerne selv, der skal afgøre, hvordan de vil tilrettelægge samarbejdet om og med eleverne.

Det er vigtigt, at folkeskolen både udvikler elevernes basale færdigheder og samtidig lærer dem at bruge deres viden i konkrete situationer og at tænke nyt. Erhvervslivet efterspørger

unge mennesker, der kan tænke kreativt og løse problemer, og lærerne skal derfor balancere behovet for at tilegne sig basal viden og behovet for at lære at forholde sig kreativt og kritisk til faglige problemstillinger. Det vil nemlig give eleverne det bedste udgangspunkt for at navigere i et globalt samfund og blive værdifulde medarbejdere på det danske eller udenlandske arbejdsmarked.

Der skal værnes om mulighederne for at etablere fri- og efterskoler.

Liberal Alliance vil:

- Give den enkelte skole og kommunerne vide rammer for selvforvaltning.
- Give skolerne mulighed for at blive selvejende.
- Afskaffe unødigt papirarbejde såsom obligatoriske elevplaner, kvalitetsrapporter og tilfredshedsundersøgelser.
- Gøre det frivilligt for skolerne at bruge standardiserede, nationale tests.
- Værne om fri- og efterskolerne.

Plads til at gøre det fantastisk – på sin egen måde

Frihed til store planer

Hver skole skal have mulighed for skabe sin egen faglige profil i lighed med det, vi kender fra friskolerne. Samtidig skal pengene følge eleven – ikke skolen. Det vil betyde, vi kan slippe skolerne fri og samtidig sikre, at forældre og elever frit kan vælge skole og få den kvalitet, faglighed og prioritering, de ønsker.

Skolens ledelse og bestyrelse skal selv tilrette undervisningen inden for de økonomiske rammer. Det skal ikke dikteres fra nationalt hold. Heldagsskole, to-lærerordning, holddannelser på tværs af klasser mv. skal tilpasses den enkelte skoles elever, lærere og forældre.

Der skal stilles krav til skolerne om at formulere et værdigrundlag, fastlægge en pædagogisk linje og klart definere faglige målsætninger og hvorledes, skolen vil evaluere sine resultater. Al information skal naturligvis være offentligt tilgængeligt, således forældre har et seriøst grundlag at vurdere den enkelte skole ud fra.

Liberal Alliance vil:

- Give den enkelte folkeskole mulighed for at skabe sin egen faglige profil.
- Give den enkelte skole mulighed for selv at til- eller fravælge heldagsskole, to-lærerordning, holddannelser på tværs af klasser osv.
- Kræve at information om skolens selvvalgte profil og pædagogiske linje samt evalueringer skal være offentlige og nemt tilgængelige for forældre og elever.

Dygtigere lærere giver dygtigere elever

Lærernes og skolelederens rolle

Liberal Alliance har tillid til lærerne og skolelederne - og til deres faglighed. Derfor vil vi befri lærerne for unødige regler og papirarbejde, så de i stedet kan undervise mere. I dag bruger lærerne kun 39 procent af deres arbejdstid på at undervise. Det er meget lidt sammenlignet med andre OECD-lande, og Liberal Alliance ønsker, at lærerne bruger mere tid på at undervise.

Læreruddannelsen skal på sigt blive universitetsbaseret. En sådan læreruddannelse skal kombinere universiteternes stærke faglighed med seminariernes tradition for at kombinere fag og pædagogik.

Der skal skabes en karrierevej for lærerne. Lærere, der specialiserer sig i et område som eksempelvis naturfagsformidling, læsning, idræt eller internationalt samarbejde, skal have mulighed for at udbygge deres viden gennem kurser på universitetet. De skal også kunne frikøbes fra undervisningen, hvis andre skoler ønsker at gøre brug af deres viden. Lærere, der tager initiativ og skaber gode resultater skal belønnes gennem anerkendelse, økonomisk udbytte og muligheder for faglig udvikling. Tillid er nemlig ikke lig med et fravær af forventninger og krav. Liberal Alliance ønsker, at det også i folkeskolen skal være sådan, at kompetence og flid belønnes, ligesom inkompetence og dovenskab får konsekvenser.

Alle skoleledere skal have en lederuddannelse inden fem år efter ansættelsen, ligesom lærerne løbende skal efteruddannes og inddrage ny forskning.

De største undervisningsmæssige landvindinger kommer fra fagfolk - ikke fra Undervisningsministeriet. Derfor vil Liberal Alliance styrke vidensdelingen mellem folkeskoler, skoleledere og lærere. Det skal være let for lærerne at finde materiale, som andre

lærere har udviklet. Der skal udvikles forenkledede søgemuligheder, og lærerne skal kunne bedømme hinandens undervisningsmateriale.

Samarbejdet mellem forskere og lærere skal intensiveres, så skoler let kan få adgang til nye forskningsresultater og viden om metoder, der fungerer godt på andre skoler.

Liberal Alliance vil:

- Sikre at lærerne bruger mere af deres tid på at undervise.
- Gøre læreruddannelsen universitetsbaseret.
- Sikre skoleledere og lærere mere efteruddannelse.
- Give lærerne mulighed for at specialisere sig og gøre karriere – og blive belønnet for det.
- Styrke vidensdelingen skolerne imellem og mellem forskere og lærere.

Ny teknologi styrker fagligheden

IT er både metode, værktøj og laboratorium

Folkeskolen skal omstilles til den digitale virkelighed, som unge mennesker i dag lever i. IT er ikke bare et værktøj, der kan trækkes ind i undervisningen som erstatning for tavlekridt og regnemaskine. IT skal være udgangspunktet for læring i folkeskolen. Der skal sættes på at udvikle en egentlig digital pædagogik, som kan give Danmark et internationalt forspring.

Både fagligt svage og fagligt stærke elever har gavn af større IT-integration, fordi det bliver lettere at differentiere undervisningen.

Når der udarbejdes nyt materiale til undervisningen, er det afgørende, at lærerne er med i processen. Det er lærerne, der skal bruge de færdige værktøjer – ikke embedsmændene. Det er afgørende for folkeskolens kvalitet, at undervisningsmaterialet er opdateret og fagligt velfunderet.

Liberal Alliance vil:

- Integrere IT i undervisningen.
- Sætte på udvikling af en egentlig digital pædagogik.
- Inddrage lærerne i udviklingen af nyt undervisningsmateriale.

Plads til at være speciel i den almindelige folkeskole

Specialområdet, normalområdet og integrationsopgaven

Mere end 14 procent af alle folkeskoleelever modtager specialundervisning, og vi bruger op imod 30 procent af ressourcerne i folkeskolen på specialtilbud. I stedet for at stigmatisere børn og dræne folkeskolen for ressourcer, ønsker Liberal Alliance at reservere specialundervisningen til et mindre antal børn med behov, det ikke er muligt at løse i den almindelige klasse. Efteruddannelse skal sikre, at lærerne bliver bedre til at håndtere elever med særlige vanskeligheder.

Skolerne skal have frihed til at tilrettelægge undervisningen specielt rettet mod to-sprogede børn, børn med læsevanskeligheder, særligt intelligente børn osv. Skolernes medvirken i forhold til integrationsopgaven fastlægges af den enkelte kommune.

Liberal Alliance vil:

- Have mindre specialundervisning i folkeskolen.
- Efteruddanne lærerne i at tackle elever med særlige vanskeligheder.
- Give skolerne frihed til at tilrettelægge skræddersyede forløb rettet mod særlige grupper af børn.